

Přílohy

Příloha 1 Vyplněný dotazník pro vedoucí pracovníky

Dotazník pro vedoucí pracovníky

1. Jak často (kolikrát týdně) je u vás používán Snoezelen?

Dovolím si tvrdit, že každý den. Děti se tam totiž střídají.

2. Kolik osob se touto metodou zabývá?

Pokud máte na mysli počet pedagogů, ve snoezelenu pracuje převážná většina našich pedagogických pracovníků – myslím cca 11 lidí.

3. Jsou všichni pracovníci, kteří provádí lekce Snoezelenu odborně vyškolení?

Kromě asistentů pedagoga (ti jsou ve škole tři), máme zbytek pracovníků vyškolených. Někteří mají jen základní kurs, někteří i navazující metodický.

4. Je místnost, která je pro Snoezelen používána vyčleněna pouze pro tuto metodu?

V místnosti můžeme samozřejmě aplikovat i jiné metody práce, např. koncept bazální stimulace, ale primárně je určena pro práci s konceptem MSE- snoezelen.

5. Jakým způsobem je financováno zařízení a pomůcky pro praktikování Snoezelenu?

Stavební úpravy před lety financoval stacionář Integrační centrum Zahrada, v jehož budově škola sídlí a s nímž velmi úzce spolupracuje. Na samotném vybavení jsme se pak podíleli společně – jak stacionář, tak škola. Pomůcky postupně obměňujeme a doplňujeme.

6. Kolik žáků/klientů (z celkového počtu) tuto metodu využívají?

Do snoezelenu chodí všichni žáci, jen musíme dávat pozor na děti, kterým by třeba určité světelné efekty mohly zhoršovat epilepsii, ale to je vždy po dohodě s rodiči.

7. Kolik z nich jsou osoby s poruchami autistického spektra?

Takových žáků je v naší škole 10, záleží na tom, jak významné jsou projevy PAS.

8. Máte vytvořenou ucelenou metodologii používání Snoezelenu?

Svoji speciální metodiku nemáme, lekci ve snoezelenu si plánují naši pedagogové na základě znalostí z kurzů a na základě svých dlouhodobých zkušeností s výukou dětí s těžkým kombinovaným postižením.

9. Jakým způsobem je ve vašem zařízení zajištěna supervize terapeutů a hodnocení výsledků Snoezelenu?

V současné době supervize práce ve snoezelenu neprobíhá. Hodnocení výsledků práce je zahrnuto v širším slovním hodnocení každého žáka. Provádí se jednou ročně.

10. Mají vaši pracovníci možnost se dále vzdělávat v oblasti Snoezelenu? Pokud ne, uveďte prosím proč.

Možnost mají, ale nabídka kurzů pro práci s těžce postiženými není zas až tak široká.

11. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

Obecně je naše škola známá širokou nabídkou aktivit pro žáky v rámci vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením, oblíbená je například muzikoterapie, canisterapie, prožitkové aktivity atd. V rámci pobytu mají děti také fyzioterapii a ergoterapii (poskytuje právě stacionář). Z tohoto důvodu je často pobyt ve snoezelenu spíše chápán jako příležitost pro relaxaci a odpočinek, není důsledně pojímán jako vyučovací hodina s přesně stanoveným a sledovaným cílem. Naši žáci udrží pozornost po velmi krátkou dobu, jsou zvýšeně unavitelní, potřebují řízené činnosti prostřídat s činnostmi spíše odpočinkovými. Řekla bych, že je ale plně v souladu s konceptem vzdělávání v Základní škole Zahradka.

Příloha 2 Vyplněné dotazníky pro pedagogy

Dotazník pro pedagogy- Respondent A

1. Používáte u vašich klientů Snoezelenen jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?

Mám základní kurz snoezelenu a bazální stimulace. Využívám prvky této metody při individuální práci s žáky v mé třídě, kde mám vlastní vyrobené pomůcky (barevné látky, hmatové předměty, vůně, několik zakoupených hraček, hudební nástroje, masážní míček, měkké rukavice atp.) Používám snoezelen při vyučovací lekci jako prvek relaxace i smyslové stimulace – tedy učení a rozvoj pozornosti, komunikace a paměti. Snažím se o celistvý přístup k dítěti, a proto vnímám tuto aktivitu jako terapeutickou, na žáka zaměřenou, i když možná nejde o terapii v plném rozsahu. Mí žáci mají závažná a kombinovaná postižení. Práce s tělem a komunikace na bazální úrovni jsou smysluplným a prakticky jediným způsobem vedoucím k úspěchu v kontaktu s žákem a k jeho rozvoji. To jsou důvody, proč tuto metodu využívám. Častá hyperaktivita a poruchy pozornosti u žáků rovněž vyžadují tvůrčí, celistvé a bazální přístupy ze strany pedagoga.

2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra? Jaké jsou pro ně hlavní přínosy této metody?

Nepracujeme jen s žáky s autismem, kde má snoezelen odůvodnění v tom, že přistupuje k člověku na jeho základní úrovni a spočívá v hledání možností, jak komunikovat a objevovat svět žáka. Dalším, a možná prvořadým důvodem k používání této metody, je hledání příjemných aktivit při naší dítě a možnosti, jak trávit čas.

3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.

Rozhovory s rodiči a s lidmi blízkými našemu žákovi

4. Pozorování dítěte a experimenty – hra, kontakty, hledání oblíbených činností, doteků, vjemů, pohybů.....

Určení prioritních smyslů a způsobů (modulů) dítěte – kterými se vyjadřuje a kanály, kterými přijímá informace z okolního světa a jak (asi) vnímá své tělo. Určení zahajovacího rituálu nebo alespoň iniciačního doteku nebo akce při práci s dítětem. Určení aktivit při krátké lekci s dítětem – co budeme dělat – v průběhu pozorují

a hodnotím, co dítě dělá, stručně si zapíši a po několika opakováních podle toho obměňuji

5. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.

Usiluji o jednoduchost v praxi – pomocí stručných zápisků

6. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?

Možnost rozhodně mám, využívám ji zřídka, především z časových důvodů

7. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Místnost využívám málo, základní pomůcky zde jsou, přesto myslím, že by bylo užitečné ji častěji doplňovat alespoň o několik nových pomůcek ročně. Chybí pomůcky k rozvoji rovnováhy, senzomotorické integraci (kolíčky, tunely, houpadla, prkna na kolečkách)

8. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Diaprojektor – vyžaduje od pedagoga větší přípravu (nafotit nebo stáhnout fotky, obrázky) a znalost obsluhy.

9. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit.

Nedá se větrat a někdy je tu chladněji. Máme však dobré a příjemné deky.

10. Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila?

viz výše

11. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?

Ano, každý den je využívá jedna skupina a podle rozvrhu také individuálně. Ve zrakové místnosti bych ráda viděla více druhů světla (baterek s různou šíří a silou světla) a barevné světelné „hady“ – máme jen bílý ke stimulaci barvami a rozmanitosti činností.

12. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

Kromě snoezelenové místnosti máme ještě místnost s harmonizačním lůžkem a místnost ke stimulaci zrakových funkcí.

Dotazník pro pedagogy- Respondent B

1. Používáte u vašich klientů Snoezelenen jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?

Především k relaxaci. Žáci to potřebují

2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra? Jaké jsou pro ně hlavní přínosy této metody?

Přizpůsobení místnosti a smyslových podnětů, individuální práce

3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.

Vytvářím ho na základě potřeb žáka. Pokud vidím konkrétní reakce, použiji je pro plánování příští lekce

4. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.

Píší si průběh sezení

5. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?

Ano, občas o tom s kolegy mluvím

6. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Ano

7. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Dataprojektor, není prostor na to, abych vytvořila program, stáhla fotky apod.

8. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit.

O žádných nevím

9. Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila?

Balanční desku

10. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?

Ano

11. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

Ne

Dotazník pro pedagogy- Respondent C

1. Používáte u vašich klientů Snoezelenen jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?

Používáme všechny uvedené možnosti a to z důvodu aktuálního zdravotního stavu žáků. Program ve SNOE využíváme skupinově a propojujeme jej s oblastmi vzdělávání rozumové výchovy, smyslové výchovy, komunikace, hrubé a jemné motoriky a socializace. Je to i důležitý prostředek motivace.

2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra? Jaké jsou pro ně hlavní přínosy této metody?

Změna prostředí. Využití multisenzorického prostoru přináší mnoho prožitků v oblasti smyslové výchovy, rozumové výchovy, komunikace, hrubé a jemné motoriky a relaxace. Na druhou otázku je již odpovězeno v předchozí větě. Toto vše přináší přínosy.

3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.

Dle systému AAK symbol či obrázek Snoezelenu. Přivítání. Vybrání programu dle klientova aktuálního zdravotního stavu, zájmu a motivace. Propojení barev, hudby, pomůcek....

4. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.

Pozorováním. Konzultací s kolegy. Samotné „vyjádření“ klienta dle znakové systému, obrázků, fotografií.

5. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?

Ano. Jak je potřeba.

6. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Ano.

7. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Nejsou.

8. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit.

Nevnímám nedostatky.

9. Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila?

Světelný závěs.

10. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?

Ano.

11. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

Ne.

Dotazník pro pedagogy- Respondent D

1. Používáte u vašich klientů Snoezelenu jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?

Většinou jako prostředek k relaxaci nebo pro zrakovou stimulaci. Kvůli typu postižení mých žáků.

2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra?

Jaké jsou pro mě hlavní přínosy této metody? Prostředí ke zklidnění, možnost lepšího soustředění na konkrétní věc ve tmě (neruší je nic kolem). přínos ve zklidnění ve vyhocené situaci nebo relaxace (odpočinek ve struktuře).

3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.

Pracuji ve snoezelenu se skupinou klientů. Program tvořím dle aktuálních zdravotních, emocionálních a personálních možností konkrétní sestavy klientů v daný den. Připravím pomůcky a nabízím je jednotlivým klientům. Pokud jsou unavení, dám jim možnost relaxace.

4. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.

Zpětná vazba přijde okamžitě - klient mi dá na jevo, jestli ho to baví nebo ne. Také hned poznám, jestli se cítí dobře nebo ne - mimika, gesta, zvuky, poloha těla.

5. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?

Možnost mám. Využívám málo často, je to doplňková terapie.

6. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Jsem spokojená. Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Nevím, proč by měly být pomůcky personalizované. Myslím, že dostatečné množství pomůcek umožňuje výběr vhodných pomůcek pro každého klienta.

7. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Málo kdy používám "skleněnou kouli s bleskem" a projektor. "Skleněnou kouli" nepoužívám kvůli obavě o rozbití skla. Projektor nepoužívám, protože nemám čas vytvořit delší tematický program.

- 8. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit. Nedostatky nevidím, pokud na ně přijdu, tak je napravím :-).**

Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila? Pokud bych se dozvěděla o nějakých inspirativních novinkách, tak ty.

- 9. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?**

Myslím si, že vzhledem k míře znevýhodnění našich dětí je využíván efektivně.

- 10. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?**

Koncept snoezelen se mi velmi líbí a myslím, že je vhodné ho včleňovat do programu i mimo speciální místnost

Dotazník pro Pedagogy- Respondent E

- 1. Používáte u vašich klientů Snoezelenu jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?**

Především pro relaxaci, stimulaci

- 2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra? Jaké jsou pro ně hlavní přínosy této metody?**

Celkové zklidnění během vzdělávání, vhodné podněty

- 3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.**

Nejprve seznámím žáka s místností, pak postupně přidávám pomůcky a hledám, co se mu bude líbit

- 4. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.**

Píši si co jsme během pobytu dělali a jak reagoval

- 5. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?**

Ta možnost tu je. Pravidelně to řeším s kolegyní

6. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Ano

7. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Dataprojektor, na ten není čas

8. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit.

Někdy je tam zima, ale to především když ležíme

9. Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila?

Uvítala bych aromalampu nebo kynetický písek

10. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?

Dle našich možností ano

11. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

ne

Dotazník pro pedagogy- Respondent F

1. Používáte u vašich klientů Snoezelenen jako prostředek k relaxaci, trávení volného času, nebo jako terapii? Z jakého důvodu to tak je?

Vše, u každého žáka jinak.

2. Jaké jsou podle vás konkrétní důvody k používání Snoezelenu u osob s poruchami autistického spektra? Jaké jsou pro ně hlavní přínosy této metody?

Potřebují místo, kde je nebude nikdo rušit, je to pro ně i motivace

3. Popište prosím stručně proces vytvoření programu Snoezelen pro klienta.

Po dohodě s rodiči vybereme to, co by se žákovi mohlo nejvíce líbit

4. Popište prosím stručně, jakým způsobem zajišťujete zpětnou vazbu a hodnocení výsledků této metody.

Intuitivně

5. Máte možnost problematiku Snoezelenu konzultovat s dalšími kolegy? Pokud ano, jak často tuto možnost využíváte?

Mám, často

6. Jste spojený/á s vybavením Snoezelen místnosti ve vašem zařízení? Máte pocit, že jsou pomůcky v této místnosti dostatečně personalizované?

Ano

7. Jsou ve vaší Snoezelen místnosti pomůcky, které nepoužíváte? Pokud ano, z jakého důvodu?

Dataprojektor, neumím s ním

8. Uved'te prosím hlavní nedostatky této místnosti. Případně uved'te způsob, jak by se podle vás daly napravit.

Žádné nevnímám

9. Jaké pomůcky byste rád/a dodatečně do místnosti pořídila?

Ještě jeden světelný válec

10. Máte pocit, že je Snoezelen ve vašem zařízení všeobecně využívám efektivně?

Otázka zní, co je efektivní, ale řekla bych, že spíše ano

11. Máte něco, co byste rád/a dodal/a?

nene

Příloha 3 Přepis rozhovoru

Rozhovor s učitelkou speciální ZŠ Zahradka

T= Tazatel, **R**= Respondent

T: Dobrý den, chtěla bych si s Vámi popovídat o tom, jak v tomto zařízení pracujete se Snoezelenem, je možné si o této problematice s Vámi promluvit?

R: Dobrý den, ano, jistě. Ráda si o tom s Vámi promluví.

T: Vy pracujete ve třídě s dětmi s poruchou autistického spektra, je to tak?

R: Ano, přesně tak. Jsem učitelka ve třídě, kde jsou pouze studenti s poruchami autistického spektra. Máme tu speciální režim, děti mají speciální rozvrh, máme k dispozici veškeré vybavení a místnosti potřebné k různorodým terapiím.

T: Dobře a můžete mi prosím poslat, jak vypadá typický průběh Snoezelen terapie:

R: To se zásadně liší podle toho, o které dítě se jedná. Některé děti pobyt ve Snoezelenu berou jako vyslovenou zábavu, jsou tam velmi aktivní a chtějí si hrát, jiné to berou spíše jako prostředek k uvolnění nebo dokonce spánku. Nemáme žádný typický průběh, většinou se sezení přizpůsobuje aktuálnímu stavu náladě dítěte.

T: Aha, takže nemáte vypracovaný žádný jednotný postup, jak jednotlivé prvky aplikovat, jak postupovat a připravit se na sezení, jak by konkrétní sezení měly vypadat?

R: Víte, většina pedagogů tady má kurz Snoezelenu, někteří dokonce i nastavbu na základní kurz. Když jsem tady ten Snoezelen vybudovali, na což nebyl vůbec problém sehnat peníze, panovalo Tady takové nadšení, jak se všechno změní, jak se bude v místnosti krásně s dětmi pracovat. Měli jsme vypracované plány podle tematiky, třeba podzimní téma, kdy se objevovalo spadané listí, vše se ladilo do podzimu, měli jsme vypracované jednotlivé lekce. Ale postupem času se ukázalo, že zaprvé na to děti nereagují tak zázračně jak se očekávalo a za druhé není vůbec čas v běžném provozu lekce připravovat, hodnotit a upravovat na míru jednotlivým klientům. Takže to vedlo k takové regresi a teď se Snoezelen používá hlavně jako uklidnění a relaxace, což si myslím, že má taky svoje uplatnění v rámci školy. Obecně se dá říct, že se nám moc nedaří Snoezelen propojovat s pedagogickými prvky. Nebo třeba ten interaktivní promítač na plátno. Je to sice moc hezká věc, ale v reálu není čas na přípravování lekcí, stahování obrázků, videí, hledání nových programů a podobně. Většinou je to tak že když se nám něco osvědčí, tak se toho držíme.

T: Proč je to tak náročné?

R: Máme hodně práce, práce s dětmi je vysilující, k tomu se nabaluje pořád víc a víc byrokracie, kterou jako učitel musíte plnit. Nemáme v podstatě žádný vyhraněný čas na to, abychom se připravovali na podpůrné terapie, když ten čas je tak se zaměřujeme na důležitější věci.

T: Myslíte, že se to dá nějak změnit?

R: Upřímně nejlepší by bylo, kdyby tu byl jeden člověk, který by měl na starost jenom Snoezelen. Tako jako je tu jedna paní jen na Muzikoterapii, tak by tu byl jeden člověk, který by si jen bral děti na Snoezelen. To si pak umím představit, že takový člověk dokáže mít hodiny připravené, má čas na zpětnou vazbu a evaluaci, řešit s rodiči co a jak. My to jako učitelé nemáme šanci zvládat.

T: Myslíte, že je to, jak bude lekce připravena a kolik času se stráví nad přípravou zásadní pro funkci Snoezelenu?

R: Víte, já osobně si myslím, že Snoezelen je trochu přeceňovaný. Na všech kurzech a konferencích se neustále opakuje, že máme smyslově stimulovat, jak se ta místnost skvělá proto, že dítě má na dosah tolik různých stimulů. To je vážně moc pěkné, ale když se podíváte na rozvrh prakticky každého dítěte tady, tak najdete za den tolik příležitostí, kdy je stimulováno, ať už zrakově, sluchově nebo emočně, že si spíš říkám, jestli ty děti nepotřebují chvíli nedělat nic, jen relaxovat. Máme tu muzikoterapii, canesterapii a všechny možné terapie, takže možná braní Snoezelenu jako prostředek k relaxaci není v tomto kontextu vůbec od věci.

T: takže myslíte, že Snoezelen má určitou hodnotu, i když se využívá řekněme trochu pasivně?

R: Určitě. Už jenom to ticho, klid a změna prostředí. A další věc, je sice skvělé jak vyšly výzkumy, které tvrdily, že v prostředí Snoezelenu se děti mnohem lépe učí, víc věcí chápou, otevřou se. Ale otázkou je, jak moc byly tyto výzkumy relevantní. Každé dítě vám na každý stimul reaguje jinak a já věřím tomu, že Snoezelen není zázračný a samo spásný a že kolem Snoezelenu se tak trochu udělal byznys. Ty pomůcky a vybavení jsou opravdu drahé a ty kurzy také nejsou zadarmo.

T: Děkuji za rozhovor.